

PLAN BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

NAZWA I ADRES OBIEKTU BUDOWLANEGO	PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ W MIEJSCOWOŚCI WÓLKA
INWESTOR	URZĄD GMINY STRZAŁKOWO AL. PRYM. WYSZYŃSKIEGO 6 62-420 STRZAŁKOWO
KIEROWNIK BUDOWY	
OPRACOWUJĄCY PLAN	WIDEROWSKI MACIEJ UL. BERLINGA 24/20 62 – 400 SŁUPCA
DATA OPRACOWANIA	LIPIEC 2007

Odebrał i przyjął
do realizacji:

I. Zagadnienia ogólne :

Podstawa opracowania :

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 „Prawo budowlane” art. 21a (patrz poprawka z dnia 27.07.01 obowiązująca od 12 lutego 2002r. Dz. U. nr 129, poz. 1439 z 2001r.).

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002r w sprawie szczegółowego zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.

Projekt budowlany

Zakres i cele planu:

Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia stanowi wytyczne, z którymi będą zapoznani wszyscy uczestnicy procesu realizacji inwestycji w celu zapewnienia bezpiecznej pracy na budowie wszystkich jej uczestników.

Wykonawca inwestycji będzie działać według obowiązujących norm zapewnienia jakości jak i normatywów uwzględniających bezpieczeństwo pracy na realizowanych inwestycjach.

a) założenia ogólne

1. Wykonawca jak i jego podwykonawcy będą traktować priorytetowo przy wszystkich swoich działaniach, przedsięwzięciach i staraniach bezpieczeństwo publiczne oraz bezpieczeństwo wszystkich ludzi bezpośrednio związanych z prowadzonymi pracami. Kwestie takie dotyczą wszystkich etapów, począwszy od etapu przygotowania organizacyjnego robót przez zastosowanie „Zasad Zapobiegania” do czasu ostatecznego uruchomienia całego systemu.

2. Wykonawca będzie przestrzegać wszystkich mających zastosowanie przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczących ochrony zdrowia zarówno w stosunku do własnych pracowników jak i innych osób przebywających na terenie budowy.

3. Jakikolwiek przypadek nie stosowania się do wymagań wymienionych w Planie Bezpieczeństwa lub w przepisach ustawowych czy jakiegokolwiek inne lekceważenie bezpieczeństwa innej osoby może być powodem dla skorzystania przez Wykonawcę z jego uprawnień i usunięcia naruszających te wymagania z Placu Budowy.

4. Wszelkie instalacje i sprzęt wykorzystywany na, czy wokół Placu Budowy będzie obsługiwany przez odpowiednio wykwalifikowany personel udokumentowany wymaganymi przepisami uprawnieniami.

5. Wykonawca zapewni pełną współpracę i pomoc przy kontroli bezpieczeństwa dokonywanej przez umocowanych w tym zakresie przedstawicieli Zamawiającego.

6. Wszyscy pracownicy Wykonawcy zostaną zapoznani z niniejszym Planem Bezpieczeństwa na Placu Budowy w celu zapewnienia zgodności z tym planem przez wszystkie kategorie wykonawców.

b) personel do spraw bezpieczeństwa

Za przestrzeganie obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przestrzeganie postanowień niniejszego Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia odpowiedzialny jest Kierownik Budowy, Kierownicy Robót i Majstrowie. Kierownik Budowy winien wyznaczyć Koordynatora ds. BHP, który będzie kontrolował stan bezpieczeństwa i higieny pracy na budowie.

c) Dziennik Bezpieczeństwa i Higieny Pracy

Wykonawca będzie na Placu Budowy prowadził Dziennik Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, w którym będą rejestrowane sprawy dotyczące, inspekcji BHP, kontroli i incydentów związanych z Bezpieczeństwem na Placu Budowy. Dziennik będzie przechowywany w biurze budowy i będzie zawsze dostępny do kontroli przez Zamawiającego i organy nadzoru.

d) zgłaszanie wypadków i zdarzeń niebezpiecznych

W razie wystąpienia wypadku na budowie Wykonawca ewentualny Podwykonawca lub Współwykonawca niezwłocznie podejmuje działania mające na celu pomoc osobie poszkodowanej i usunięcie ewentualnego zagrożenia spowodowanego wypadkiem. W następnej kolejności powiadamia, w formie pisemnego zgłoszenia służby BHP a w razie konieczności inne właściwe organy.

e) zebrania dot. bezpieczeństwa

Wykonawca organizuje spotkania na których omawia się sprawy bezpieczeństwa wynikające z regulacji zawartych w Planie dot. Zdrowia i Bezpieczeństwa na Placu Budowy. W spotkaniach tych biorą udział osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo ze strony Wykonawcy ewentualnych Podwykonawców i Współwykonawców jak również w miarę potrzeb przedstawiciele Zamawiającego.

f) sprzęt, maszyny i inne urządzenia techniczne oraz zabezpieczenia użytkowane w czasie budowy

Wykonawca zapewnia, żeby sprzęt bezpieczeństwa, odzież ochronna i sprzęt ratunkowy opisane w Planie Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia były zawsze stosowane na placu budowy. Wykonawca będzie regularnie kontrolować stosowanie sprzętu bezpieczeństwa, oświetlenia, znakowania i odgradzania. Oznaczenia (tablice informacyjne, ostrzegawcze itp.) utrzymywać będzie w takim stanie, żeby zawsze były wyraźne i łatwe do odczytania. Sprzęt niesprawny, brudny, niewłaściwie umieszczony będzie natychmiast naprawiony lub wymieniony. Wszystkie instalacje i urządzenia wykorzystywane na placu budowy lub wokół niego będą posiadać wymagane certyfikaty bądź deklaracje zgodności a ponadto wyposażone w odpowiednie i sprawne urządzenia zabezpieczające. Bez ograniczenia do niżej wymienionych, obejmują one m. in:

- skutecznie działające zapadki zabezpieczające dla haków żurawi oraz dla innych urządzeń podnoszących,
- działające automatyczne urządzenia ostrzegawcze i aktualne świadectwa prób dla żurawi i wciągników,

- sprawna sygnalizacja dźwiękowa i świetlna wszystkich samojezdnych maszyn budowlanych

g) szkolenie bhp

Wszyscy pracownicy zatrudnieni na budowie posiadać będą aktualne szkolenia BHP z udokumentowanie tych szkoleń w odpowiednich rejestrach.

h) informacje dot. bezpieczeństwa dla pracowników

Wykonawca i ewentualni podwykonawcy i współwykonawcy winni zadbać o to, aby kwestie bezpieczeństwa, ratownictwa i ochrony zdrowia były szeroko nagłaśniane i docierały do wszystkich osób regularnie lub okazjonalnie odwiedzających plac budowy.

II. Charakterystyka projektu

Przedmiotem opracowania jest przebudowa drogi gminnej w m. Wólka

Przebudowywany odcinek drogi umożliwi wygodny dojazd do posesji w m. Wólka..

Początek projektowanego odcinka to skrzyżowanie jej osi z krawędzią drogi gminnej Wólka

- Pdkornaty o nawierzchni z mieszanek mineralno-asfaltowych, a koniec projektowanego odcinka to skrzyżowanie z drogą gminna o nawierzchni z destruktu, równoległą do DK 92. Teren przyległy do drogi to pola uprawne oraz zagrody.

Projekt drogi przewiduje wykonanie nawierzchni o konstrukcjach:

- dolna warstwa podbudowy – istniejąca podbudowa tłuczniowa grub. 15-20cm i szer. 3,3m oraz wykonanie poszerzenia szerokości 1,0 m i grubości 10 cm z kruszywa łamanego
- górna warstwa podbudowy – z kruszywa łamanego śr. grubość 6cm
- warstwa ścieralna z mieszanki mineralno-asfaltowej drobnoziarnistej dla KR1 grubości 4cm

III. Zakres opracowania i kolejność prowadzenia robót :

- Roboty pomiarowe

- Roboty przygotowawcze:

- ścinanie drzew piłą mechaniczną
- mechaniczne karczowanie pni
- mechaniczne karczowanie zagajników

- Roboty ziemne:

- mechaniczne wykonanie koryta na całej szerokości jezdni
- wykonanie koryta na poszerzeniach jezdni
- wykopy oraz przekopy wykonywane koparkami przedsiębiornymi

- Podbudowa:

- podbudowa z kruszywa łamanego na poszerzeniach – warstwa dolna o grubości po zagęszczeniu 10cm
- podbudowa z kruszywa łamanego na wjazdach – warstwa dolna o grubości po zagęszczeniu 10cm
- podbudowa z kruszywa łamanego – warstwa górna o grubości po zagęszczeniu 6cm

- Nawierzchnia:

- nawierzchnia z betonu asfaltowego dla KR-1 – warstwa ścieralna asfaltowa – grub. po zagęszczeniu 4cm

- Roboty wykończeniowe:

- słupki do znaków drogowych z rur stalowych o śr. 50mm
- przymocowanie tablic znaków drogowych

IV. Zagrożenia występujące podczas realizacji przedsięwzięcia

Opracowana dokumentacja techniczna w zakresie robót w sposób jednoznaczny określa zakres zamierzonych prac a tym samym przesądza o techniczno-organizacyjnej stronie ich realizacji. Rzeczą niezmiernie istotną na etapie realizacyjnym będzie więc rygorystyczne egzekwowanie od pracowników wykonawcy oraz poszczególnych podwykonawców i współwykonawców, założonych w projekcie wykonania robót. Ze względu na ich zakres i różnorodność nie istnieje możliwość przewidzenia w sposób szczegółowy wszystkich mogących wystąpić zagrożeń, stąd też odnieść je należy do zagrożeń tkwiących w podstawowych trzech elementach składowych jakimi są:

- a) zagrożenia wynikające z otoczenia miejsca pracy, ze stosowanej technologii, konstrukcji maszyn i urządzeń technicznych, ze stanu urządzeń zabezpieczających, z niewłaściwego materiału lub substancji
- b) zagrożenia wynikające z szeroko rozumianej organizacji pracy
- c) zagrożenia wynikające z postaw i zachowań różnych pracowników, (na etapie działalności koncepcyjnej i podczas bieżącej realizacji zadań) nadzoru technicznego oraz współdziałania między nimi.

Wstępna analiza zagrożeń odnosząca się do zamierzonego zakresu robót i ujęta w formie tabelarycznej przedstawia się w sposób następujący:

Zagrożenia wynikające z konstrukcji maszyn i urządzeń technicznych, technologii, stanu urządzeń zabezpieczających, wadliwego materiału, itp.

L.p.	Potencjalne przyczyny zagrożenia wypadkowego	Podmioty zagrożone
1.	Zagrożenia związane ze stosowaniem ruchomych maszyn i pojazdów w tym środków transportu wewnętrznego i zewnętrznego (koparki, spycharki, , samochody dostawcze)	pracownicy realizujący roboty w rejonie pracy maszyn i środków transportu
2.	Brak technicznych rozwiązań, co doprowadza do nieprawidłowego reagowania w pracy i stwarza możliwość lub konieczność przebywania w strefie ruchomych części maszyn i urządzeń (brak wyznaczenia i odpowiedniego oznakowania stref niebezpiecznych, wykonania barier ochronnych itp)	pracownicy realizujący roboty w rejonie pracy maszyn i urządzeń technicznych. osoby postronne
3.	Wadliwe projektowanie dróg transportowych (np. kolizje) i inne błędy, np. brak oznakowania, brak uzgodnień wymaganych przy włączaniu się do ruchu na drogach publicznych.	pracownicy budowy, kierowcy pojazdów, osoby postronne
4.	Wadliwa konstrukcja lub brak środków technicznych małej mechanizacji przemieszczania ciężarów (np. zmuszających do ręcznego dźwignia i przemieszczania ciężarów)	pracownicy przy pracach załadunkowo wyładunkowych i transportowych
5.	Zagrożenia urazowe krawędziami, ostrzami, elementami tnącymi (np. spowodowane brakiem stosowania osłon, zabezpieczeń lub właściwych oznakowań barwami ostrzegawczymi	pracownicy obsługujący urządzenia techniczne przy których zagrożenia takie występują
6.	Zagrożenia elementami spadającymi, luźno zamocowanymi, obsuwającymi się lub niezabezpieczonymi przed niezamierzonym przemieszczeniem (np. przy przemieszczaniu ciężarów sprzętem dźwignicowym, wykonywaniu wykopów, składowaniu rur, kręgów betonowych itp.)	pracownicy znajdujący się w rejonie robót lub w pobliżu składowisk materiałowych
7.	Zły stan urządzeń techniczno-produkcyjnych (niesprawność urządzenia technicznego, narzędzia pracy, nadmierne ich zużycie, itp.)	pracownicy użytkownicy urządzenia techniczne

8.	Ryzyko porażenia prądem elektrycznym, zagrożenie skrajną temperaturą substancji lub przedmiotów, zagrożenie substancjami żrącymi i toksycznymi działającymi gwałtownie, zagrożenia wybuchowo-pożarowe substancjami, pyłami, gazami lub parami (np. wykonywanie robót bez należytego zabezpieczenia przy napowietrznych lub kablowych liniach NN i WN, prace spawalnicze elektryczne i gazowe itp.)	pracownicy zatrudnieni i znajdujący się w rejonie zagrożenia
9.	Brak automatycznych rozwiązań techniki bezpieczeństwa pracy (np. brak sprzężenia ruchu maszyny z działaniem urządzenia ochronnego, brak automatycznego wizualnego regulowania ruchu pojazdów w miejscach gdzie może wystąpić ich kolizja, brak ograniczników udźwigu przy urządzeniach dźwignicowych, itp.)	pracownicy obsługujący urządzenia techniczne, osoby współpracujące z nimi, osoby postronne
10.	Brak lub zły stan techniczny urządzeń zapewniających utrzymanie poziomu natężenia materialnych czynników środowiska pracy w granicach określonych normami (np. poziom hałasu, parametry mikroklimatu, stężenie substancji szkodliwych lub wybuchowych w powietrzu)	pracownicy zatrudnieni przy urządzeniach emitujących podane szkodliwości

Zagrożenia wynikające z organizacji pracy na budowie, poszczególnych odcinkach robót oraz na stanowiskach roboczych:

L.p.	Potencjalne przyczyny zagrożenia wypadkowego	Podmioty zagrożone
1.	Zagrożenia tkwiące w kolizji 3 elementów - składowych organizacji procesu produkcyjnego: - w przemianie tworzywa (brak lub złe określenie materiału pod względem parametrów technicznych itp.), - w funkcjonowaniu urządzeń i maszyn (niezastosowanie bezpiecznych urządzeń, używanie maszyn nieprzystosowanych do danych robót itp.) - w czynnościach ludzkich (brak określenia miejsca i metod składowania, przemieszczania itp.)	pracownicy realizujący roboty na budowie, osoby postronne
2.	Zagęszczenie stanowisk roboczych w stosunku do rodzaju, zakresu robót i używanego sprzętu (brak możliwości wyznaczenia stref niebezpiecznych, bezkolizyjnych dróg transportowych, składowisk materiałowych itd.)	pracownicy realizujący roboty na budowie, osoby postronne

3.	Czynności pracy nakazujące przebywanie w sferze bezpo - średniego zagrożenia - brak urządzeń i sprzętu dla bezpiecz- nego wykonywania pracy (np. brak lin kierunkowych przy przemieszczaniu ciężarów z użyciem sprzętu dźwignicowe- go, brak odpowiednich rozpór i szalunków w wykopach, itp.)	pracownicy wyko- nujący roboty w re- jonie zagrożenia
4.	Niewłaściwe metody wzajemnego porozumiewania się przy robotach stwarzających szczególne zagrożenia (np. pomiędzy koszowym a operatorem żurawia, ręcznym tran - sporcie ciężarów o dużych gabarytach, itp)	pracownicy współ- pracujący ze sobą przy realizacji okreś- lonego zadania
5.	Niedostateczne przygotowanie zawodowe, dobór lekarsko- psychologiczny i przygotowanie w zakresie bhp do wykony- wania zadań stwarzających zwiększone ryzyko wypadkowe, w tym: prac niepowtarzalnych, manipulacjami ciężarami, prac na wysokości, w transporcie itp.	pracownicy którym powierzono wyko- nywanie tych robót
6.	Niedostateczne zabezpieczenie stanowiska roboczego przed ewentualnymi zagrożeniami wypadkowymi, które mogą być spowodowane ruchem środków transportu, czynnościami innych pracowników (np. jednoczesne prowadzenie robót ziemnych sprzętem zmechanizowanym i przebywanie pracowników w wykopie - w rejonie zagrożenia)	pracownicy znajdu- jący się na niezabez- pieczonych stanowis- kach pracy
7.	Występowanie zaburzeń w zaplanowanych dostawach potrzebnych materiałów na poszczególne odcinki robót, co zmusza do organizowania prac zastępczych i otwierania nowych, nie zawsze do tego przygotowanych frontów robót	pracownicy przeni- szeni do wykonywa- nia niezplanowa - nych robót
8.	Zła organizacja transportu ręcznego lub częściowo zmechanizowanego (niedostateczna liczba pracowników do transportu zespołowego, brak narzędzi pomocniczych - np. odpowiednich kleszczy (obejm) , zastosowanie nieodpowied- niego sprzętu zmechanizowanego do danego rodzaju robót, itp)	pracownicy uczestni- czący w czynnoś - ciach transportowych transportowych

9.	Zagrożenia związane z wadliwym składowaniem materiałów budowlanych, wyrobów hutniczych itd. (np. składowanie rur kanalizacyjnych w bezpośredni sąsiedztwie wykopu, bez zabezpieczenia przed stoczeniem, składowanie suchych materiałów sypkich bez zabezpieczenia przed wilgocią, układanie materiałów w stosach niezabezpieczonych przed rozsunięciem itp.)	pracownicy znajdujący się w pobliżu niewłaściwie zorganizowanych składowisk materiałowych
10.	Duża fluktuacja załóg, niedostateczne kwalifikacje i wprawa w bezpiecznym wykonywaniu czynności, niewłaściwy dobór pracownika pod kątem występujących zagrożeń wypadkowych (np. powierzenie zastępstwa w kierowaniu brygadą pracownikowi nie posiadającemu formalnego zatwierdzenia na stanowisko brygadzisty)	pracownicy, którym polecono wykonywanie danych prac, nie posiadających dostatecznych kwalifikacji i predyspozycji
11.	Przekraczany czas pracy dzienny, tygodniowy i miesięczny, rzutujący na zmęczenie pracowników, brak koncentracji na wykonywanych czynnościach itp. (przekraczanie dopuszczalnego limitu godzin nadliczbowych, praca w soboty, niedziele i święta	pracownicy zatrudnieni w warunkach przekraczania normatywnego czasu pracy

Zagrożenia wynikające z błędnego postępowania pracowników na etapie działalności koncepcyjnej i podczas realizacji zadań bieżących:

L.p.	Potencjalne przyczyny zagrożenia wypadkowego	Podmioty zagrożone
1.	A. Błędne zachowanie się pracownika: Niewłaściwe: dobór, kwalifikacje, przystosowanie pracownika do wykonywania zleconej pracy (np. bezpodstawne przypuszczenie, że pracownik podoła wykonaniu zleconych mu czynności)	pracownicy realizujący roboty bez odpowiedniego przygotowania fachowego
2.	Nieprawidłowe zachowanie się pracownika podyktowane jego ekonomiczną motywacją lub brakiem urządzeń niezbędnych do bezpiecznego wykonywania pracy (np. pośpiech, ułatwienie sobie pracy, które zwiększają stopień zagrożenia wypadkowego, itp.)	pracownicy nie respektujący wymaganego rytmu pracy i wymogów technologii i organizacji pracy.

3.	Świadome wykonywanie niebezpiecznych czynności w przekonaniu, że uda się uniknąć wypadku (np. bez użycia sprzętu ochrony osobistej - gdyż już niejednokrotnie tak pracował)	pracownicy niedostatecznie zapoznani z ryzykiem zawodowym i obowiązującymi przepisami bhp
4.	Nadmierne zmęczenie (np. w wyniku przekraczania dopuszczalnego normatywnego czasu pracy, wykonywanie ciężkich i uciążliwych czynności bez zastosowania przerw na odpoczynek, brak należytego odpoczynku po pracy zawodowej)	pracownicy nie znajdujący się w pełnej dyspozycji fizycznej i psychicznej
5.	Niedostateczne zaznajomienie pracownika z zasadami bezpieczeństwa pracy i ryzykiem wypadkowym przed bezpośrednim przystąpieniem do pracy na danej budowie (odcinku robót) przy wykonywaniu prac budowlanych (np. nie przeprowadzenie instruktażu wstępnego, jego pobieżne przeprowadzenie, nie zapoznanie z organizacją prac na budowie oraz występującymi szczególnymi zagrożeniami związanymi z pracą sprzętu zmechanizowanego, zasadami pracy pod ruchem itd.)	pracownicy realizujący roboty bez posiadania dostatecznej wiedzy o występujących na placu budowy rzeczywistych zagrożeniach
6.	Nieprawidłowe zachowanie się wynikające z żartów, zabawy itp. oznak rozprężenia dyscypliny pracy. Błędne reagowanie związane z zaburzeniami funkcji psychoruchowych (istnienia choroby, przyjmowania lekarstw itp.	Pracownicy nie przestrzegający porządku i dyscypliny pracy oraz nie będący w pełni sprawni
7.	A. Błędne zachowanie się dozoru: Brak lub nie egzekwowanie systemu kierowania i zarządzania oraz kontroli bezpieczeństwa pracy sprawowanego przez kierownictwo i nadzór techniczny firm biorących udział w realizowanym procesie inwestycyjnym (wykonawców)	pracownicy poszczególnych wykonawców, pracownicy firm wspólnie realizujących roboty
8.	Niedostateczny nadzór nad pracą zatrudnionego od strony bezpieczeństwa pracy, zwłaszcza przy pracach stwarzających szczególne potencjalne ryzyko wypadku (brak odpowiedniej liczby osób dozoru, obciążanie dozoru pracami administracyjnymi uniemożliwiającymi skuteczne sprawowanie nadzoru na budowie)	pracownicy realizujący roboty bez dozoru pracownicy firm współpracujących, osoby postronne

9.	Świadome dopuszczanie do pracy zatrudnionego w warunkach zagrożenia urazowego, możliwego do uniknięcia lub ograniczenia, (np. cięcie piłą tarczową nie wyposażoną w wymagane osłony, itp.)	pracownicy realizujący prace na niesprawdzonych urządzeniach technicznych, osoby postronne
10.	Brak działań w dziedzinie ograniczenia ryzyka urazowego, które powinno towarzyszyć wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych lub prowadzonych w trudnych warunkach terenowych (np. brak opracowań szczególnych procedur, zastosowania poleceń pisemnych wykonywania prac, asekuracji prac gdzie wymagane jest jej wykonywanie co najmniej przez 2-ch pracowników, itp.)	pracownicy zatrudnieni przy pracach o szczególnym zagrożeniu dla życia i zdrowia
11.	Brak zainteresowania jakością i skutecznością szkolenia w zakresie bhp (np. brak wiedzy czy pracownik odbył w wymaganym terminie odpowiednie szkolenie wstępne, podstawowe lub okresowe, instruktaż na stanowisku pracy itd)	pracownicy danego wykonawcy robót
12.	Nie kontrolowanie stanu technicznego maszyn i urządzeń produkcyjnych oraz narzędzi pracy, dopuszczając do zwiększenia ryzyka awarii, zakłóceń w procesie pracy, wypadków przy pracy	pracownicy wykonujący prace niesprawnymi urządzeniami i narzędziami pracy
13.	Tolerowanie zagrożeń wypadkowych na powierzonym odcinku dozoru, niejednokrotnie stworzonych przez innych wykonawców robót	pracownicy wykonujący prace w rejonie występowania tych zagrożeń
14.	Brak inicjatywy w zakresie podejmowania działań na rzecz profilaktyki powypadkowej (np. w zapobieganiu wystąpienia podobnych okoliczności i przyczyn zaistniałego już wypadku, na innych odcinkach pracy)	pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia będących przyczyną zaistniałego już wypadku
15.	Niewykonywanie poleceń ujętych w nakazach inspektora pracy, służby bhp, społecznej inspekcji pracy, koordynatora d/s BHP	pracownicy zatrudnieni na stanowiskach których polecenia dotyczą

16.	Błędy projektowania i konstruowania Błędy projektowania i konstruowania oraz założeń technologicznych stanowiące źródło zagrożeń wypadkowych w pracy (np. przyjęcie materiału nie spełniającego warunków wytrzymałościowych, nie posiadającego wymaganego atestu higienicznego, itp.)	pracownicy realizujący proces budowlany z użyciem tych materiałów, osoby postronne
-----	---	--

V. Informacje o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.

1. Wszyscy pracownicy zgodnie z ogólnymi zasadami powinni posiadać aktualne badania lekarskie, szkolenia stanowiskowe, potrzebne uprawnienia do wykonywania pracy.
2. Przed przystąpieniem do prac szczególnie niebezpiecznych pracownicy powinni mieć przeprowadzone szkolenie przez bezpośredniego przełożonego, udokumentowane wpisem do zeszytu szkoleń stanowiskowych.
3. Szkolenia te powinny określać jasno rodzaj wykonywanych przez pracownika zadań uwzględniający warunki terenowe i pogodowe.
4. Pracownik powinien również być poinformowany o sposobach zabezpieczenia terenu pracy oraz potrzebie i obowiązku używania wszelkich środków zabezpieczenia osobistego takich jak kamizelki odblaskowe, kaski, szelki zabezpieczające – odpowiednio do wykonywanego zadania.
5. Każde takie szkolenie musi być potwierdzone własnoręcznym podpisem pracownika.
6. Zeszyty szkoleń stanowiskowych powinny być na terenie budowy w każdej chwili dostępne dla osoby kontrolującej.

Podstawowym warunkiem dla zachowania bezpieczeństwa jest przestrzeganie wszystkich działających na terenie budowy przepisów i zasad bezpieczeństwa pracy oraz przestrzegania Zasad współdziałania na budowie zgodnie z wymogami Kodeksu Pracy dotyczącymi Koordynacji działań zmierzających do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Umożliwi to korygowanie założeń Planu Bezpieczeństwa w warunkach terenowych nie do końca dających się przewidzieć przed rozpoczęciem pracy.